

Prosjektmandat

Kirkebruksplan for Oslo

Et prosjekt i samarbeid mellom Kirkelig fellesråd i Oslo og Oslo Bispedømmeråd

Vedtatt i Kirkelig Fellesråd i Oslo 16.02.2017

(Kirkevergen fikk fullmakt til å foreta mindre redaksjonelle endringer i samråd med stiftsdirektør)

Vedtatt i Oslo bispedømmeråd 27.02.2017 – OBDR sak 19/17

Versjon: 1.4
Dato: 16.02.2017
Utarbeidet av: Kirkevergen i Oslo

1.0 Målsetting

Kirken i Oslo skal være levende, nær og tilgjengelig – med Jesus Kristus i sentrum.

Visjonen er «Mer himmel på jord».

Gjennom utarbeidelse av en kirkebruksplan for alle soknenes kirkebygg ønsker man å medvirke til å nå overordnede mål.

2.0 Strategiske grep

Øke kvaliteten og deltakelsen i kirkelige handlinger og aktiviteter

Utarbeide en kirkebruksplan hvor det også tas hensyn til god bruk av de samlede ressurser.

Mer kostnadseffektiv forvaltning av kirkene, herunder forslag på alternativ bruk av disse.

Øke inntekspotensialet for kirken og redusere kostnadene

3.0 Bakgrunn

Det drives mye godt menighetsarbeid i våre kirker og menighetshus. Bruken er likevel ulik og det er derfor nødvendig å få kartlagt og evaluert den samlede ressursbruk både finansielt og personellmessig i begge linjer, i en tid med store endringer organisatorisk og som trossamfunn.

Fellesrådet har ansvaret for 64 kirkebygg samt noen menighetshus og kontorlokaler. Spesielt har det de senere årene vært fokus på det økende behovet for vedlikehold av kirkebyggene og lokaler knyttet til kirkene. Vedlikeholdsetterslepet er anslått til rundt en milliard kroner. Oslo kommunen er etter Kirkeloven pliktig til å bevilge penger til vedlikehold av kirkebyggene. De årlige bevilgningene har vært for små, og har blitt ytterligere redusert i denne perioden til det uakseptable.

Vedlikeholdsmidlene går hovedsakelig og i økende grad til sikring og reparering, ikke til rehabilitering. På lang sikt er ikke dette bærekraftig.

Driftsmidlene har vært stabile, de har ikke økt i takt med driftsutgiftene, først og fremst personalkostnadene. Fellesrådet har foretatt innsparinger og omorganiseringer for å møte dette.

Det er knyttet usikkerhet til den fremtidige finansiering av Den norske kirke, og hvilke utslag den vil få for Kirkelig fellesråd i Oslo og Oslo bispedømmeråd. Regjeringen arbeider med forslag til ny struktur for økonomisk støtte til trossamfunnene.

Det er så langt forutsatt at kirker ikke skal selges, men leies ut til andre kristne kirker. Lovens begrensninger vil trolig ikke bli en hindring for et eventuelt salg av kirker. For at uttak av kirker skal ha en effekt må det gi en reell utgiftsreduksjon av drift, herunder personalkostnader, knyttet til kirkebygget. Bare utleie av kirkebygget kan gi et

begrenset utslag på utgifter/inntekter, så lenge fellesrådet fortsatt har vedlikeholdsansvaret.

4.0 Gjennomføring/mandat

Prosjektet skal så langt det er mulig basere seg på faktabaserte opplysninger som lar seg etterprøve og dokumentere. Videre skal konklusjoner og forslag på tiltak så langt det er mulig kunne måles mot dagens situasjon.

Prosjektet skal være byomfattende og ikke gjøres prostivis eller på annen måte oppdelt i geografiske eller organisatoriske deler.

Prosjektet bør gjennomføres i 2 faser.

Fase 1 omfatter kartlegging i form av grunndatainnhenting og oppgaver nevnt under. I denne fasen kartlegges dagens bruk av kirkebyggene. Det utredes hvilket uutnyttet potensiale som eventuelt ligger i den enkelte menighet, med stab og kirkebygg. I dette ligger også kostnadene ved dagens bruk, og eventuelle muligheter for inntekter.

Dersom driften ikke vurderes til å være optimal og kan erstattes gjennom kirkebygg og menighet i nærheten, går vurderingen videre til fase 2. Dette med tanke på omdisponering av bruken.

Fase 2 omfatter en innstilling på tiltak basert på konklusjonene i fase 1, gjerne etter en nærmere evaluering. Dette for at det forbedringspotensial som ligger i hvert sokn og herunder for hvert kirkebygg, skal kunne utnyttes og prøves ut før tiltak iverksettes. Fokus i denne fasen bør rettes inn på de elementer som er nevnt under.

Dersom det i fase 1 konkluderes med at enkelte kirkebygg bør tas ut av bruk, for samlet å oppnå en mer kostnadseffektiv forvaltning av ressursene, skal denne fasen resultere i konkrete planer for hvordan ta kirker ut av bruk, samt for eventuell omdisponering av tilgjengelige ressurser.

Konklusjonene kan ende opp i følgende kategorier:

1. Ingen tiltak
2. Nye satsingsområder
3. Omdisponering, alternativ bruk
4. Uttak av kirken som ordinært kirkebygg
5. En kombinasjon av ovennevnte

Prosjektoppgaven er å utarbeide en samlet oversikt og plan for bruk av kirkebyggene i Oslo under forvaltning av KfiO, samt innstille på tiltak basert på konklusjonene i fase 1

Ved kategori 2-5 nevnt ovenfor for den enkelte kirke, bør følgende uprioriterte momenter legges til grunn ved utarbeidelse av kriterier for tiltakene:

1. Aktivitetsnivå i kirke/menighet
2. Forbedringspotensial for bruken
3. Flerbruksmuligheter for kirkebygget
4. Demografi – kommunale boligutbyggingsplaner
5. Geografi/beliggenhet
6. Kultur/historisk verdi
7. Bygningsteknisk verdi
8. Økonomi/ Effektiviseringspotensial
9. Kulturhistorisk/Estetikk
10. Tilknytning til gravlund/kirkegård
11. Behov for eventuelle nybygg

Til prosjektarbeidet bør følgende aktiviteter inngå i forbindelse med kartleggingsarbeidet:

1. Oversikt over samtlige kirkebygg med tilhørende kort beskrivelse av byggene
2. Oversikt av hvilke kirkebygg som er benyttet til andre formål
3. Konsekvenser av fremtidig finansieringsordning for tros- og livssynssamfunn.
4. Refleksjoner om forhold av betydning i forhold til ny kirkeordning

Listen er ikke uttømmende.

5.0 Prosjektorganisasjon

5.1 Prosjekteier er Kirkelige fellesråd i Oslo og Oslo bispedømmeråd. Oslo biskop og menighetsrådene er samarbeidspartnere.

5.2 Styringsgruppen består av leder i Kirkelig fellesråd, leder i Oslo bispedømmeråd, Kirkevergen i Oslo, Stiftsdirektør i Oslo og biskopen.

5.3 Prosjektgruppen har ansvar for å gjennomføre utredningsarbeidet. Den består av 5-7 medlemmer med kompetanse innen økonomi, bygningsteknikk, jus, kirkefag og samfunnsviten.

5.4 Prosjektleder tilsettes/engasjeres og finansieres av KFIO. Prosjektleder er sekretær for prosjektgruppen. Det kan være aktuelt med innleid ekstern støttefunksjon.

6.0 Medbestemmelse

Arbeidstakernes medbestemmelse ivaretas i henhold til gjeldene avtaler i begge arbeidsgiverlinjer.

7.0 Fremdrift

Milepæler	Hendelse
Våren 2017	Igangsetting av prosjektet skjer våren 2017
Våren 2017	Prosjektmandatet vedtas av prosjekteiernes styrende organer
Sommer/Høsten 2017	Fakta-innsamling, Møter om kirkens fremtid i Oslo for ideinnhenting. Møter med soknene
Høsten 2017	Prosjektgruppen utarbeider modeller
Senhøsten 2017	Modellene sendes på høring
Vår 2018	Modellen behandles i de aktuelle organer og endelig modell vedtas
Høst 2018	Nye modeller implementeres Personalmessige forhold håndteres etter gjeldende regelverk

8.0 Referansegrupper

Som støtte for prosjektet etableres det faggrupper/referansegrupper etter behov.

9.0 Evaluering

Prosjektet evalueres etter gjennomføring/implementering.